

Výstup 6:

Závěrečná zpráva

TSIC-RoC-19846
REFORM/2021/OP/0006 Lot 1

Projekt byl realizován s finanční podporou Evropské unie prostřednictvím Programu na podporu strukturálních reforem a ve spolupráci s Generálním ředitelstvím pro podporu strukturálních reforem Evropské komise.

Obsah

Obsah.....	2
1. Kontext projektu.....	3
2. Hlavní příjemce.....	4
3. Řešení potřeb	5
4. Metodika, přístup a klíčové výstupy	6
5. Komunikace s klíčovými zainteresovanými stranami a jejich role	8
6. Klíčová zjištění a získané poznatky	9
7. Očekávané výsledky a dopad	10

1. Kontext projektu

Pracovní skupina Generálního sekretariátu pro reformy a investice (SG REFORM), dříve Generální ředitelství pro podporu strukturálních reforem (DG REFORM) Evropské komise, poskytuje podporu při realizaci strukturálních reforem s využitím fondů EU a odborných znalostí. Česká republika požádala o pomoc prostřednictvím nástroje technické podpory pro financování udržitelnosti, což bylo schváleno Evropskou komisí.

Evropská komise kontinuálně podniká kroky na podporu financování udržitelnosti, včetně přijetí taxonomie EU pro udržitelné činnosti a evropského právního rámce pro klima, s cílem dosáhnout nulových čistých emisí do roku 2050. Pandemie COVID-19 přinesla tlak na rozpočty a zdůraznila důležitost spolupráce při financování adaptace na změnu klimatu.

Agenda financování udržitelnosti představuje pro český finanční trh výzvu kvůli své složitosti a širokému záběru. Současně nabízí trhu příležitost přispět k dekarbonizaci české ekonomiky. Aby Česká republika dosáhla cílů v oblasti udržitelnosti, musí efektivně mobilizovat soukromý kapitál prostřednictvím rozvoje nových finančních nástrojů, jako smíšené financování a mechanismy sdílení rizik, zvýšení transparentnosti dat, řízení klimatických rizik a rozšíření projektů v oblasti udržitelnosti. Díky technické podpoře se Ministerstvo financí zaměřilo na mapování strategických rámců, formulaci politických doporučení a zajištění souladu trhu s těmito cíli. DG REFORM vyhlásilo výběrové řízení na konzultační služby, které by poskytly zprávu a plán pro realizaci iniciativ v oblasti financování udržitelnosti. Na tento úkol byla smluvně najata společnost PricewaterhouseCoopers (PwC).

2. Hlavní příjemce

Hlavním příjemcem zakázky bylo Ministerstvo financí, konkrétně Odbor 69 – Politiky udržitelnosti. Odbor se podílí na tvorbě strategií a metodik pro unijní a národní politiky Zelené dohody pro Evropu a financování udržitelnosti, zejména ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí, Ministerstvem průmyslu a obchodu a dalšími útvary Ministerstva financí, včetně dopadů na veřejné rozpočty. Odbor analyzuje nízkouhlíkové politiky a navrhuje opatření k posílení ekonomiky a minimalizaci negativních dopadů na životní prostředí a společnost, koordinuje agendu ESG ve veřejné správě a identifikuje investiční příležitosti v oblasti financování udržitelnosti.

3. Řešení potřeb

Úkol byl rozdělen do šesti výstupů včetně této závěrečné zprávy.

Výstup 1: Úvodní schůzka, Úvodní zpráva a identifikace zainteresovaných stran

Cílem tohoto výstupu bylo zahájit projekt, vypracovat Úvodní zprávu, identifikovat relevantní zúčastněné strany v Česku, které by se zapojily a přispěly k různým fázím projektu, a to rozdělené na hlavní a rozšířenou skupinu zúčastněných stran, aby bylo možné efektivně koordinovat a implementovat budoucí politiky udržitelné transformace v Česku.

Výstup 2: Zpráva o mezinárodní dobré praxi z dalších národních strategií financování udržitelnosti

Tento výstup sloužil jako komplexní přehled, který osvětluje současné postupy, výzvy a inovace v oblasti financování udržitelnosti v sedmi členských státech EU s cílem identifikovat potenciální řešení pro překonání nedostatků českého finančního trhu na základě osvědčených mezinárodních postupů.

Výstup 3: Diagnostická zpráva

Diagnostická zpráva sloužila jako výchozí bod pro vytvoření možností veřejné politiky v rámci Výstupu 4. Identifikovala problematická místa a klíčová rizika, která je třeba řešit, aby se posílila schopnost českého finančního trhu mobilizovat finanční prostředky. Zároveň poskytla jasný obraz o investiční mezeře, kterou je třeba řešit z kvantitativního hlediska.

Výstup 4: Zpráva o možnostech veřejné politiky v oblasti financování udržitelnosti, Akční plán a Plán implementace

Účelem tohoto výstupu bylo navrhnout akční plán a plán implementace, vypracované společně s klíčovými zainteresovanými stranami a vycházející z Výstupu 3. Výstupy jasně uváděly časové harmonogramy, aktéry a další kroky, které by sloužily jako výchozí bod pro fázi implementace doporučení a zahrnovaly proveditelný plán.

Výstup 5: Budování kapacit, sdílení znalostí

Dodavatel zorganizoval workshopy s cílem posílit kapacity českých orgánů v souvislosti s operacionalizací implementace financování udržitelnosti relevantního pro český kontext.

Výstup 6: Závěrečná zpráva

Účelem tohoto výstupu je vytvoření zprávy, která bude internímu i externímu publiku sdělovat kontext, aktivity a zjištění projektu. Cílem je poskytnout jasnou prezentaci potřeb, metodik, klíčových výstupů a očekávaných dopadů projektu a zároveň připravit obsah pro sociální média a vizuální materiály pro veřejné šíření.

4. Metodika, přístup a klíčové výstupy

Výstup	Metodika a prováděné činnosti
Výstup 1 – Úvodní zpráva	Vypracování úvodní zprávy, identifikace relevantních zúčastněných stran v Česku, které by se zapojily do různých fází projektu a přispěly k nim.
Výstup 2 – Zpráva o mezinárodní dobré praxi	Zpráva o mezinárodní dobré praxi navazovala na již existující zprávu, kterou dříve vypracovala ICF pro SG REFORM v kontextu podobného projektu pro Polsko. Zpráva zahrnovala výběr sedmi členských států EU (Francie, Irsko, Litva, Itálie, Rakousko, Německo, Nizozemsko) na základě socioekonomických kritérií a vyspělosti financování udržitelnosti. Byly provedeny podrobné analýzy s cílem posoudit kapitálové trhy, bariéry a politiky v těchto státech, přičemž ICF se zaměřila na pět zemí a PwC provedla dodatečnou analýzu Německa a Nizozemska. PwC dále obohatila zprávu o analýzu dopadu legislativy a případové studie, čímž se zlepšila čitelnost. Byla provedena srovnávací analýza, která identifikovala osvědčené postupy použitelné na českém trhu, a byla podpořena rešerší literatury o financování udržitelnosti. Výsledky byly sdíleny během úvodních workshopů.
Výstup 3 – Diagnostická zpráva	Zpráva zahrnovala komplexní výzkum, čerpající ze zdrojů, jako jsou instituce EU, OECD, EIB, EBRD a různé české organizace, za účelem shromáždění informací o financování udržitelnosti. Klíčovou součástí bylo zapojení zúčastněných stran, včetně prezentací na zasedáních Platformy pro financování udržitelnosti Ministerstva financí. Byly uspořádány čtyři půldenní workshopy s cílem zvýšit povědomí a sladit informace mezi různými zúčastněnými stranami v otázkách financování udržitelnosti a ESG. Kromě toho se konaly hybridní konzultační workshopy a strukturovaná jednání s asociacemi finančního sektoru, vládními orgány a dalšími relevantními subjekty. Pro posouzení povědomí a připravenosti byly v Česku v období od února do dubna 2024 provedeny dotazníkové průzkumy mezi čtyřmi skupinami zúčastněných stran. Zpráva poskytuje komplexní přehled o českém finančním trhu a zaměřuje se na mobilizaci finančních prostředků pro investice a produkty, které jsou v souladu s taxonomií EU, v souladu s regulačním rámcem EU pro financování udržitelnosti a souvisejícími iniciativami. Zahrnuje shrnutí tohoto rámce, které zdůrazňuje problematická místa a klíčová rizika, jež je třeba řešit, aby se posílila schopnost českého finančního trhu efektivně mobilizovat finanční prostředky. Zpráva dále poskytuje jasný, kvantitativní popis stávající finanční mezery, kterou je třeba překlenout.
Výstup 4 – Zpráva o možnostech veřejné politiky v	Zpráva navazuje na výzvy identifikované v rámci Výstupu 3 a zdůrazňuje, že Česká republika se musí zejména zabývat klíčovými otázkami, včetně potřeby lepší kvality a kvantity ESG dat, lepšího řízení rizik a větší transparentnosti ve veřejných financích. Dále upozorňuje na nutnost sladění českých postupů se standardy EU, zejména s taxonomií EU, aby byla zajištěna konzistence a důvěryhodnost investic

REFORM/2021/OP/0006 – Rámec financování udržitelnosti v ČR

Výstup 6: Závěrečná zpráva

oblasti financování udržitelnosti	v oblasti udržitelnosti. Na základě zjištění Výstupu 2 předložená doporučení rovněž vyzývají k vytvoření podpůrného prostředí pro inovativní finanční nástroje a/nebo produkty a pomoc institucionálních platforem pro financování udržitelnosti a k rozvoji komplexních národních finančních plánů a akčních plánů.
Výstup 5 – Budování kapacit	Během projektu byly uspořádány tři série workshopů, a to úvodní workshopy, vzdělávací workshopy a závěrečné workshopy.
Výstup 6 – Závěrečná zpráva	Závěrečná zpráva si klade za cíl poskytnout jasný přehled o potřebách, metodách, klíčových výstupech a očekávaných dopadech projektu a zahrnuje obsah pro sociální média a vizuální materiály.

5. Komunikace s klíčovými zainteresovanými stranami a jejich role

Přechod na ekosystém financování udržitelnosti v České republice vyžaduje koordinované úsilí mezi rozmanitou skupinou zúčastněných stran, včetně vládních institucí, finančních organizací, podniků, občanské společnosti a mezinárodních partnerů. Tento přístup se projevil během projektu, který začal úvodní prezentací, jež zapojila identifikované zúčastněné strany, objasnila cíle, časový plán a očekávané výsledky, a zároveň zdůraznila jejich klíčovou roli. Byly uspořádány série workshopů, které měly za cíl zvyšovat povědomí o problematice financování udržitelnosti a ESG, sjednotit zúčastněné strany kolem společných cílů a vytvořit platformu pro diskusi o výzvách a příležitostech na českém finančním trhu. Bilaterální rozhovory se zástupci veřejné správy byly zásadní pro pochopení funkcí a perspektiv různých vládních institucí, identifikaci politických a regulačních překážek a hledání možných řešení. K projektu významně přispěli zejm. zástupci Ministerstva financí, Ministerstva životního prostředí a Ministerstva průmyslu a obchodu.

V soukromém sektoru hrála Česká bankovní asociace klíčovou roli v dialogu prostřednictvím pravidelných konzultací zaměřených na vodítka pro udržitelné investice, transparentnost a zavádění zelených finančních produktů. Rozsáhlý průzkum posoudil povědomí, připravenost a kapacity klíčových skupin zainteresovaných stran a poskytl kvantitativní základ pro identifikaci mezer a příležitostí na trhu. Závěrečné workshopy konsolidovaly zjištění, sdílely výsledky projektu a shromáždily zpětnou vazbu od zúčastněných stran, což bylo zásadní pro upřesnění doporučení a zajištění jejich souladu s potřebami zúčastněných stran. Zpětná vazba k navrhovaným možnostem politiky byla nakonec shromážděna také prostřednictvím online průzkumu, který byl dostupný členům Platformy pro financování udržitelnosti.

6. Klíčová zjištění a získané poznatky

Česká republika čelí významným výzvám při přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku, což je důsledek vysoké emisní intenzity zakořeněné v historické závislosti na uhlí a silně industrializovaném sektoru. Geografická omezení a komplikované schvalovací procesy přispěly k nízkému podílu obnovitelných zdrojů energie. Pro dosažení cílů dekarbonizace jsou nezbytné značné soukromé investice, které se odhadují na 61 miliard eur. Vládní politika v oblasti financování udržitelnosti by měla především podporovat mobilizaci soukromého kapitálu a zároveň zajistit efektivní využití veřejných prostředků k překlenutí investiční mezery a zmírnění tranzitivních rizik, jako jsou uvízlá aktiva. Zároveň by měla využít výhody, které přináší finanční stabilita a příliv zahraničních investic. Ačkoli Česko v zavádění produktů udržitelného financování zaostává za zeměmi jako jsou Německo, Francie a Nizozemsko, stále více se zapojuje do této agendy s cílem lépe koordinovat své úsilí a čerpat poučení z úspěchů těchto zemí.

V České republice vede agendu financování udržitelnosti ústřední vláda, zejména Ministerstvo financí, které stanovuje vodítka pro investice směřující do oblasti udržitelnosti a sleduje transparentnost. Přestože se na této agendě podílí i další ministerstva, pokroku brání nedostatečná koordinace a absence ucelené strategické vize. Podle zúčastněných stran je zapojení České národní banky omezené a je zapotřebí zlepšit komunikaci a dostupnost informačních zdrojů v oblasti udržitelnosti.

Český finanční sektor, zastoupený v této agendě v současnosti zejm. Českou bankovní asociací, podporuje financování udržitelnosti prostřednictvím různých iniciativ a závazků, včetně Memoranda pro udržitelné finance. Sektor však považuje za důležité, aby Česká národní banka hrála aktivnější roli v podpoře prostředí příznivého pro ESG a byla v souladu s přístupy dohledu EU.

Na základě těchto zjištění byly doporučeny následující tematické a sektorové pilíře pro financování udržitelnosti:

7. Očekávané výsledky a dopad

Očekává se, že Česká republika, reprezentována Ministerstvem financí, která byla úzce zapojena do realizace zakázky a konzultována zadavatelem ohledně všech návrhů výstupů, posoudí výstupy prostřednictvím svých vnitřních mechanismů a bude se řídit doporučeními obsaženými ve finálních výstupech. Přestože mohou být ovlivněny dalšími faktory, úkoly a výstupy zakázky – stejně jako s tím spojené výsledky – by měly v dlouhodobém horizontu přispět k:

- posílení politické, regulační a dozorové kapacity české veřejné správy za účelem usnadnění přijetí udržitelných praktik finančním sektorem a sektorem malých a středních podniků;
- zvýšení porozumění a připravenosti finančního a nefinančního (firemního) sektoru a malých a středních podniků (MSP) na využití příležitostí, které přináší přechod na udržitelnost;
- navýšení toků a zavádění praktik ohledně financování udržitelnosti, a to jak ve veřejném, tak v soukromém sektoru.

Dosažení těchto výsledků a přispění k dlouhodobému dopadu tohoto projektu závisí do značné míry na následném sledování a realizaci výstupů Českou republikou, stejně jako na prosazování doporučení. Důležitou roli hrají také širší politické podmínky, které zůstávají mimo kontrolu Evropské komise a dodavatele.